

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ സുന്ദരകാണ്ഡേ

॥ ഏകോനചത്വാരീംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ഏകോനചത്വാരീംശഃ സർഗഃ ॥

ചുഡാമണിമാദായ യാന്തം ഹനുമന്തം പ്രതി സീതയാ
ശ്രീരാമപ്രഭൃതിനുത്സാഹയിതുമാഗ്രഹകരണം സമുദ്രതരണേ
സംശയാനായാഃ സീതായാ ഹനുമതാ വാനരാണാം പരാക്രമം
വർണയിത്വാഽശ്വാസനം

മണിം ദത്ത്വാ തതഃ സീതാ
ഹനുമന്തമമാബ്രവീത് |
അഭിജ്ഞാനമഭിജ്ഞാത -
മേതദ് രാമസ്യ തത്ത്വതഃ || 5.39.1 ||

മണിം ദൃഷ്ട്വാ തു രാമോ വൈ
ത്രയാണാം സംസ്മരിഷ്യതി |
വീരോ ജനന്യാ മമ ച
രാജേന്താ ദശരഥസ്യ ച || 5.39.2 ||

സ ഭൂയസ്ത്വം സമുത്സാഹ -
ചോദിതോ ഹരിസത്തമ |
അസ്മിൻ കാർയസമുത്സാഹേ
പ്രചിന്തയ യദുത്തരം || 5.39.3 ||

ത്വമസ്മിൻ കാർയനിർയോഗേ
പ്രമാണം ഹരിസത്തമ |

തസ്യ ചിന്തയ യോ യത്തോ
ദുഃഖക്ഷയകരോ ഭവേത് || 5.39.4 ||

ഹനുമൻ യത്തമാസ്ഥായ
ദുഃഖക്ഷയകരോ ഭവ |
സ തഥേതി പ്രതിജ്ഞായ
മാരുതിർഭീമവിക്രമഃ || 5.39.5 ||

ശിരസാഽവന്ധു വൈദേഹീം
ഗമനായോപചക്രമേ |
ജ്ഞാത്യാ സമ്പ്രസ്ഥിതം ദേവീ
വാനരം പവനാത്മജം || 5.39.6 ||

ബാഷ്പഗർഭയാ വാചാ
മൈഥിലീ വാക്യമബ്രവീത് |
ഹനുമൻ കുശലം ബ്രൂയാഃ
സഹിതൗ രാമലക്ഷ്മണൗ || 5.39.7 ||

സുഗ്രീവം ച സഹാമാത്യം
സർവ്വാനു വൃദ്ധാംശു വാനരാൻ |
ബ്രൂയാസ്ത്വം വാനരശ്രേഷ്ഠ
കുശലം ധർമസംഹിതം || 5.39.8 ||

യഥാ ച സ മഹാബാഹു -
ർമാം താരയതി രാഘവഃ |
അസ്മാദ് ദുഃഖാംബുസംരോധാത്
ത്വം സമാധാതുമർഹസി || 5.39.9 ||

ജീവന്തീം മാം യഥാ രാമഃ
സംഭാവയതി കീർത്തിമാൻ |

തത് ത്വയാ ഹനുമൻ വാച്യം
വാചാ ധർമ്മവാപ്നുഹി || 5.39.10 ||

നിത്യമുത്സാഹയുക്തസ്യ
വാചഃ ശ്രുത്വാ മധേരിതാഃ |
വർധിഷ്യതേ ദാശരഥേഃ
പൗരൂഷം മദവാപ്തയേ || 5.39.11 ||

മത്സന്ദേശയുതാ വാച -
സ്തുതഃ ശ്രുത്യൈവ രാഘവഃ |
പരാക്രമേ മതിം വീരോ
വിധിവത് സംവിധാസ്യതി || 5.39.12 ||

സീതായാസ്തദ് വചഃ ശ്രുത്വാ
ഹനുമാൻ മാരുതാത്മജഃ |
ശിരസ്യഞ്ജലിമാധായ
വാക്യമുത്തരമബ്രവീത് || 5.39.13 ||

ക്ഷിപ്രമേഷ്യതി കാകുത്സ്ഥോ
ഹര്യുക്ഷപ്രവരൈർവൃതഃ |
യസ്തേ യുധി വിജിത്യാരീൻ
ശോകം വ്യപനയിഷ്യതി || 5.39.14 ||

നഹി പശ്യാമി മർത്യേഷു
നാസുരേഷു സുരേഷു വാ |
യസ്തസ്യ വമതോ ബാണാൻ
സ്ഥാതുമുത്സഹതേഗ്രതഃ || 5.39.15 ||

അപ്യർകമപി പർജന്യ -
മപി വൈവസ്വതം യഥം |

സ ഹി സോഽപ്യം രണേ ശക്ത -
സ്തവ ഹേതോർവിശേഷതഃ || 5.39.16 ||

സ ഹി സാഗരപര്യന്താം
മഹീം സാധിതുമർഹതി |
ത്വന്നിമിത്തോ ഹി രാമസ്യ
ജയോ ജനകനന്ദിനി || 5.39.17 ||

തസ്യ തദ് വചനം ശ്രുത്വാ
സമ്യക് സത്യം സുഭാഷിതം |
ജാനകീ ബഹു മേനേ തം
വചനം ചേദമബ്രവീത് || 5.39.18 ||

തതസ്തം പ്രസ്ഥിതം സീതാ
വീക്ഷമാണാ പുനഃ പുനഃ |
ഭർതൃസ്നേഹാൻവിതം വാക്യം
സൗഹാർദാദനുമാനയത് || 5.39.19 ||

യദി വാ മന്യസേ വീര
വസൈകാഹമരിന്ദമ |
കസ്മിംശ്ചിത് സംവൃതേ ദേശേ
വിശ്രാന്തഃ ശ്വോ ഗമിഷ്യസി || 5.39.20 ||

മമ ചൈവാൽപഭാഗ്യായാഃ
സാന്നിധ്യാത് തവ വാനര |
അസ്യ ശോകസ്യ മഹതോ
മുഹൂർതം മോക്ഷണം ഭവേത് || 5.39.21 ||

തതോ ഹി ഹരിശാർദൂല
പുനരാഗമനായ തു |

പ്രാണാനാമപി സന്ദേഹോ
മമ സ്യാന്നാത്ര സംശയഃ || 5.39.22 ||

തവാദർശനജഃ ശോകോ
ഭൂയോ മാം പരിതാപയേത് |
ദുഃഖാദുഃഖപരാമൃഷ്ടാം
ദീപയന്നിവ വാനര || 5.39.23 ||

അയം ച വീര സന്ദേഹ -
സ്തിഷ്ഠതീവ മമാഗ്രതഃ |
സുമഹാംസ്ത്വത്സഹായേഷു
ഹർയുക്ഷേഷു ഹരീശ്വര || 5.39.24 ||

കഥം നു ഖലു ദുഷ്പാരം
തരിഷ്യന്തി മഹോദധിം |
താനി ഹർയുക്ഷസൈന്യാനി
തൗ വാ നരവരാത്മജൗ || 5.39.25 ||

ത്രയാണാമേവ ഭൂതാനാം
സാഗരസ്യേഹ ലംഘനേ |
ശക്തിഃ സ്വാദ് വൈനതേയസ്യ
തവ വാ മാരുതസ്യ വാ || 5.39.26 ||

തദസ്മിൻ കാർയനിർയോഗേ
വീരൈവം ദുരതിക്രമേ |
കിം പശ്യസേ സമാധാനം
ത്വം ഹി കാർയവിദാം വരഃ || 5.39.27 ||

കാമമസ്യ ത്വമേവൈകഃ
കാർയസ്യ പരിസാധനേ |

പർയാപ്തഃ പരവീരഘ്ന

യശസ്യസ്തേ ഫലോദയഃ || 5.39.28 ||

ബലൈഃ സമഗ്രൈർയുധി മാം

രാവണം ജിത്യ സംയുഗേ |

വിജയീ സ്വപുരം യായാത്

തത്തസ്യ സദൃശം ഭവേത് || 5.39.29 ||

ബലൈസ്തു സങ്കുലാം കൃത്വാ

ലങ്കാം പരബലാർദനഃ |

മാം നയേദ് യദി കാകുത്സ്ഥ -

സ്തത് തസ്യ സദൃശം ഭവേത് || 5.39.30 ||

തദ്യഥാ തസ്യ വിക്രാന്ത -

മനുരൂപം മഹാത്മനഃ |

ഭവേദാഹവശൂരസ്യ

തഥാ ത്വമുപപാദയ || 5.39.31 ||

തദർഥോപഹിതം വാക്യം

പ്രശ്രിതം ഹേതുസംഹിതം |

നിശമ്യ ഹനുമാൻ ശേഷം

വാക്യമുത്തരമബ്രവീത് || 5.39.32 ||

ദേവി ഹർയൂക്ഷസൈന്യാനാ -

മീശ്വരഃ പ്ലവതാം വരഃ |

സുഗ്രീവഃ സത്യസമ്പന്ന -

സ്തവാർഥേ കൃതനിശ്ചയഃ || 5.39.33 ||

സ വാനരസഹസ്രാണാം

കോടീഭിരഭിസംവൃതഃ |

ക്ഷിപ്രമേഷ്യതി വൈദേഹി

രാക്ഷസാനാം നിബർഹണഃ || 5.39.34 ||

തസ്യ വിക്രമസമ്പന്നാഃ

സത്തുവന്തോ മഹാബലാഃ |

മനഃ സങ്കൽപസമ്പാതാ

നിദേശോ ഹരയഃ സ്ഥിതാഃ || 5.39.35 ||

യേഷാം നോപരി നാധസ്താ -

ന്ന തിര്യക് സജ്ജതേ ഗതിഃ |

ന ച കർമസു സീദന്തി

മഹത്സ്വമിതതേജസഃ || 5.39.36 ||

അസക്യത് തൈർമഹോത്സാഹൈഃ

സസാഗരധരാധരാ |

പ്രദക്ഷിണീകൃതാ ഭൂമി -

ർവായുമാർഗാനുസാരിഭിഃ || 5.39.37 ||

മദ്വിശിഷ്ടാശ്ച തുൽയാശ്ച

സന്തി തത്ര വനൗകസഃ |

മത്തഃ പ്രത്യവരഃ കശ്ചി -

ന്നാസ്തി സുഗ്രീവസന്നിധൗ || 5.39.38 ||

അഹം താവദിഹ പ്രാപ്തഃ

കിം പുനസ്തേ മഹാബലാഃ |

നഹി പ്രകൃഷ്ടാഃ പ്രേഷ്യന്തേ

പ്രേഷ്യന്തേ ഹീതരേ ജനാഃ || 5.39.39 ||

തദലം പരിതാപേന

ദേവി ശോകോ വ്യപൈതു തേ |

ഏകോത്പാതേന തേ ലങ്കാ -

മേഷ്യന്തി ഹരിയൂഥപാഃ || 5.39.40 ||

മമ പുഷ്പംഗതൗ തൗ ച

ചന്ദ്രസൂർയാവിവോദിതൗ |

ത്വത്സകാശം മഹാസംഘൗ

നൃസിംഹാവാഗമിഷ്യതഃ || 5.39.41 ||

തൗ ഹി വീരൗ നരവരൗ

സഹിതൗ രാമലക്ഷ്മണൗ |

ആഗമ്യ നഗരീം ലങ്കാം

സായകൈർവിധമിഷ്യതഃ || 5.39.42 ||

സഗൺം രാവൺം ഹത്യാ

രാഘവോ രഘുനന്ദനഃ |

ത്യാമാദായ വരാഭാരോഹേ

സ്വപുരീം പ്രതി യാസ്യതി || 5.39.43 ||

തദാശ്വസിഹി ഭദ്രം തേ

ഭവ ത്വം കാലകാക്ഷിണീ |

നചിരാദ് ദ്രക്ഷ്യസേ രാമം

പ്രജ്വലന്തമിവാനലം || 5.39.44 ||

നിഹതേ രാക്ഷസേന്ദ്രേ ച

സപുത്രാമാത്യബാന്ധവേ |

ത്വം സമേഷ്യസി രാമേണ

ശശാങ്കേനേവ രോഹിണീ || 5.39.45 ||

ക്ഷിപ്രം ത്വം ദേവി ശോകസ്യ

പാരം ദ്രക്ഷ്യസി മൈഥിലി |

രാവണം ചൈവ രാമേണ

ദ്രക്ഷ്യസേ നിഹതം ബലാത് || 5.39.46 ||

ഏവമാശ്വാസ്യ വൈദേഹീം

ഹനുമാൻ മാരുതാത്മജഃ |

ഗമനായ മതിം കൃത്വാ

വൈദേഹീം പുനരബ്രവീത് || 5.39.47 ||

തമരിഷ്ഠനം കൃതാത്മാനം

ക്ഷീപ്രം ദ്രക്ഷ്യസി രാഘവം |

ലക്ഷ്മണം ച ധനുഷ്പാണിം

ലങ്കാദ്വാരമുപാഗതം || 5.39.48 ||

നഖദംഷ്ട്രായുധാൻ വീരാൻ

സിംഹശാർദൂലവിക്രമാൻ |

വാനരാൻ വാരണേന്ദ്രാഭാൻ

ക്ഷീപ്രം ദ്രക്ഷ്യസി സംഗതാൻ || 5.39.49 ||

ശൈലാംബുദനികാശാനാം

ലങ്കാമലയസാനുഷു |

നർദതാം കപിമുഖ്യാനാ -

മാർയേ യുമാന്യനേകശഃ || 5.39.50 ||

സ തു മർമണി ഘോരേണ

താഡിതോ മൻമഥേഷുണാ |

ന ശർമ ലഭതേ രാമഃ

സിംഹാർദിത ഇവ ദ്വിപഃ || 5.39.51 ||

രുദ മാ ദേവി ശോഭേന

മാ ഭൂത് തേ മനസോ ഭയം |

ശചീവ ഭർത്മാ ശക്രേണ

സംഗമേഷ്യസി ശോഭനേ || 5.39.52 ||

രാമാദ് വിശിഷ്ടഃ കോന്യോത്സതി

കശ്ചിത് സൗമിത്രിണാ സമഃ |

അഗ്നിമാരുതകൽപൗ തൗ

ഭ്രാതരൗ തവ സംശ്രയൗ || 5.39.53 ||

നാസ്തമിംശ്ചിരം വത്സ്യസി ദേവി ദേശേ

രക്ഷോഗണൈരധ്യുഷിത്യേതിരൗദ്രേ |

ന തേ ചിരാദാഗമനം പ്രിയസ്യ

ക്ഷമസ്യ മത്സംഗമകാലമാത്രം || 5.39.54 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ

സുന്ദരകാണ്ഡേ ഏകോനചത്വാരീംശഃ സർഗഃ ||